

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 28 Μαΐου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

ΘΕΜΑ: « Άμεση ανάγκη επανεξέτασης της αδειοδότησης του έργου για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας επεξεργασίας SRF, στον ΧΥΤΑ του Δήμου Βόλου»

Η πόλη του Βόλου, παρά το πανέμορφο φυσικό τοπίο που την περιβάλλει, είναι μία από τις ελληνικές πόλεις που υποφέρουν από το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Τις τελευταίες δεκαετίες, η αστικοποίηση, η αυξημένη εκβιομηχάνιση και η εκτεταμένη χρήση ΙΧ, είχαν ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα στην περιοχή. Οι μετεωρολογικοί παράγοντες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ενώ η σύνθετη τοπογραφία του Βόλου οξύνει επεισόδια ατμοσφαιρικής ρύπανσης καθώς, δεν είναι όμως μόνο οι χαμηλής έντασης άνεμοι που εγκλωβίζουν ουσιαστικά τη ρύπανση πάνω από την πόλη. Ακόμη και όταν φυσούν ισχυροί νότιοι άνεμοι, η ρύπανση παραμένει, καθώς το όρος Πήλιο, στους πρόποδες του οποίου είναι χτισμένη η πόλη, λειτουργεί σαν «φυσικό τείχος».

Η ανάπτυξη μεγάλων και ρυπογόνων βιομηχανιών στις παρυφές της πόλης, της ΑΓΕΤ Ηρακλής νοτιοανατολικά και της Χαλυβουργίας και της λοιπής ΒΙΠΕ βορειοδυτικά, συμβάλει στον εγκλωβισμό των ρύπων πάνω από την πόλη σε κάθε κατεύθυνση ανέμου. Στην κατάσταση αυτή θα πρέπει να προστεθεί ότι από το 2012 και μετά, οι εκτεταμένες καύσεις υλικών από τα τζάκια και τις ξυλόσομπες, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, αποτελούν σημαντική αιτία για τη ρύπανση στον Βόλο, ενώ σημαντικό ρόλο έχει και το σκραπ ιδίως για την περιοχή των Παλαιών.

Τα RDF (RefuseDerivedFuel) και SRF (SolidRecoveredFuel) είναι απορριμματογενή καύσιμα που παράγονται σε Μονάδες Επεξεργασίας σύμμεικτων Απορριμμάτων (ΜΕΑ), ως διαχωρισμένα και ομογενοποιημένα κλάσματα υψηλής θερμογόνου δύναμης, τα οποία αποτελούνται από χαρτί, πλαστικά και άλλα καύσιμα υλικά. Είναι παρόμοιας σύστασης και διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές του τελικού προϊόντος. Τα RDF και SRF χρησιμοποιούνται ως καύσιμα είτε σε αυτόνομες μονάδες καύσης είτε στην τσιμεντοβιομηχανία για υποκατάσταση μέρους του συμβατικού καυσίμου που συνήθως είναι πετ. κοκ. Ωστόσο, η καύση των RDF/SRF έχει συνδεθεί διεθνώς με την πιθανή έκλυση διοξινών στο περιβάλλον και

λόγω της μεγάλης τοξικότητας αυτών των ουσιών εκφράζονται αρκετές επιφυλάξεις και ανησυχίες για τη χρήση τους

Η Τσιμεντοβιομηχανία της ΑΓΕΤ-ΗΡΑΚΛΗΣ (της γαλλο-ελβετικής πολυεθνικής LafargeHolcim), η οποία λειτουργεί εντός του αστικού ιστού της πόλης του Βόλου, έλαβε από το 2014 αδειοδότηση για να καίει εναλλακτικά καύσιμα (RDF, SRF δηλαδή απορρίμματα, υλικά στα οποία περιλαμβάνονται χαρτί, γυαλί και πλαστικό) προκειμένου να παράγει τσιμέντο.

Οι εξελίξεις αυτές πυροδότησαν τα τελευταία χρόνια έντονο προβληματισμό στην τοπική κοινωνία του Βόλου. Κύρια ανησυχία τόσο των πολιτών, όσο και των επιστημονικών φορέων της πόλης (Ιατρικός Σύλλογος Μαγνησίας (ΙΣΜ), Αχιλλοπούλειο Νοσοκομείο Βόλου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΕ Μαγνησίας) αποτελεί το γεγονός ότι η καύση απορριμμάτων στα οποία περιλαμβάνονται χαρτί, γυαλί και πλαστικό ως εναλλακτικό καύσιμο αποβαίνει επιβαρυντική για την ποιότητα του αέριου περιβάλλοντος της περιοχής και κατ' επέκταση για την υγεία των κατοίκων.

Μέσα σε αυτό το «τοξικό» κλίμα και συγκεκριμένα στις 11/05/2020, αποφασίστηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Βόλου η περιβαλλοντική αδειοδότηση της μονάδας παραγωγής SRF στον Δήμο Βόλου, έργο που φέρει τον τίτλο: «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Βόλου στη θέση «Κάκκαβος». Φορέας του έργου είναι ο Σύνδεσμος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α.) και ουσιαστικά το έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία μονάδας επεξεργασίας αστικών αποβλήτων και παραγωγής εναλλακτικού καυσίμου SRF, στον ΧΥΤΑ του Δήμου, το οποίο θα χρησιμεύει για να τροφοδοτεί με καύσιμο την Τσιμεντοβιομηχανία της περιοχής.

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την αδειοδότηση του έργου για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας επεξεργασίας SRF, στον ΧΥΤΑ του Δήμου Βόλου είχε υποβληθεί προς έγκριση στην αρμόδια Υπηρεσία και στο πρόσφατο παρελθόν (14/03/2019), ωστόσο τότε, η Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, είχε προβεί σε μια σειρά από επισημάνσεις **μπλοκάροντας στην αδειοδότηση του έργου**. Σύμφωνα με την τότε άποψη της αρμόδιας υπηρεσίας, ο στόχος της παραγωγής δευτερογενούς στερεού καυσίμου για χρήση σε τσιμεντοβιομηχανίες, που προβάλλεται μέσα από την ΜΠΕ, **δεν συνάδει με τον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Απορριμμάτων**. Παράλληλα, το Υπουργείο είχε τότε επισημαίνει πως **η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία προκρίνει ως προτεραιότητα για την κατασκευή μονάδων επεξεργασίας αστικών αποβλήτων τη μηχανική βιολογική επεξεργασία με τη μέθοδο της κομποστοποίησης και τη μέθοδο της αναερόβιας χώνευσης αποβλήτων και όχι αυτή με τη μέθοδο της βιοζήρανσης που οδηγεί στην παραγωγή εναλλακτικών καυσίμων (SRF).**

Αντίθετοι με τη δημιουργία μονάδας παραγωγής SRF στο Δήμο Βόλου είναι για ακόμα μία φορά οι επιστημονικοί φορείς της πόλης, οι οποίοι εκφράζουν έντονα την ανησυχία τους για την εξέλιξη αυτή. Συγκεκριμένα, το ΤΕΕ Μαγνησίας έχει επισημάνει ότι η πρόταση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου

«Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (Ο.Ε.Δ.Α) Βόλου» η οποία προάγει τη λύση της βιοξήρανσης με παραγωγή SRF «δεν στηρίζεται σε αντικειμενικά, βάσει της Ευρωπαϊκής και Εθνικής Νομοθεσίας, δεδομένα». Η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ, τονίζει ότι η μελέτη «δεν λαμβάνει υπόψη τις πάγιες αποφάσεις των φορέων (Περιφέρεια Θεσσαλίας κ.λπ) για την καύση του SRF. Προτείνει την παραγωγή SRF που **ενέχει υψηλότερους κινδύνους ως προϊόν**, σε σχέση με το σενάριο της αναερόβιας χώνεψης και παραγωγής βιοαερίου ή το σενάριο της Μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας με τη μέθοδο της κομποστοποίησης».

Ο Ιατρικός Σύλλογος Μαγνησίας (ΙΣΜ), έχει επανειλημμένα επισημάνει ότι υπάρχει **πληθώρα μελετών και δημοσιεύσεων αναφορικά με τις επιδράσεις στην υγεία από την καύση των εναλλακτικών καυσίμων (όπως SRF) από τσιμεντοβιομηχανίες, τόσο των εργαζομένων σε αυτή, όσο και αυτών που ζουν στη γειτονική περιοχή**. Παράλληλα, η διεθνής επιστημονική κοινότητα, έχει εντάξει την έκθεση σε αέρια ρύπανση στους βλαπτικούς παράγοντες (μαζί με κάπνισμα, εκτεταμένη χρήση αλκοόλ κλπ) της ανθρώπινης υγείας. Επιδημιολογικές μελέτες της τελευταίας δεκαετίας, στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α., έχουν τεκμηριώσει την ύπαρξη βραχυχρόνιων συνεπειών στην υγεία όπως είναι η αναπνευστική και καρδιαγγειακή νοσηρότητα κατά την έκθεση σε αυξημένα επίπεδα συγκέντρωσης αιωρούμενων σωματιδίων που παράγονται από την καύση εναλλακτικών καυσίμων, όπως SRF/RDF.

Πρόσφατα παραδείγματα δύο άλλων ελληνικών πόλεων, δείχνουν πως η δημιουργία μονάδας παραγωγής SRF για τη διαχείριση αστικών απορριμμάτων δεν αποτελεί ούτε την πρώτη, ούτε τη βέλτιστη επιλογή. Συγκεκριμένα, στις 21/05/2020 Δημοπρατήθηκαν δύο σύγχρονες Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ), μία στην Κέρκυρα και μία στα Τρίκαλα. Οι δύο αυτές μονάδες ολοκληρωμένης διαχείρισης, περιλαμβάνουν σύγχρονες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, ανακύκλωσης και ενεργειακής αξιοποίησης, θα διαθέτουν μονάδες υποδοχής, μηχανικής διαλογής σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων και ανάκτησης από αυτά ανακυκλώσιμων υλικών, μέσω της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας με τη μέθοδο της κομποστοποίησης και όχι με τη μέθοδο της βιοξήρανσης που οδηγεί στην παραγωγή SRF.

Ο Βόλος είναι μία πόλη περιβαλλοντικά επιβαρυνμένη. Το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο Βόλο είναι και οξύ και πολύ-παραγοντικό, ωστόσο, οι όροι και οι προϋποθέσεις της χρήσης των εναλλακτικών καυσίμων θα πρέπει να διασφαλίζονται με επιστημονική επάρκεια, θεσμική ευθύνη και συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία, καθώς **η προστασία της δημόσιας υγείας θα πρέπει να είναι το πρώτο και κυρίαρχο μέλημα όλων**. Η ανησυχία των πολιτών για επιπτώσεις στην υγεία τους από τη λειτουργία τέτοιων μονάδων είναι δικαιολογημένη.

Η πολιτεία οφείλει να αποδείξει στους πολίτες, μέσα από επιστημονικά δεδομένα, περιβαλλοντικές μελέτες και διαβούλευση, ότι οι μονάδες παραγωγής εναλλακτικών καυσίμων δεν αποτελούν κίνδυνο για την υγεία τους και το περιβάλλον, ιδιαίτερα όταν

οι μονάδες αυτές δραστηριοποιούνται πλησίον ή εντός του ιστού της πόλης. Μέχρι τότε, οι αρμόδιοι φορείς οφείλουν να επανεξετάσουν με τη σοβαρότητα και αυστηρότητα που επιτάσσουν οι λόγοι της εκτεταμένης τοπικής ανησυχίας, την απόφαση δημιουργίας της μονάδας παραγωγής SRF στον Δήμο Βόλου.

Επειδή, η πόλη του Βόλου υποφέρει από το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, το οποίο είναι πολύ-παραγοντικό.

Επειδή, τα τελευταία τρία χρόνια υπάρχουν έντονες αντιδράσεις τόσο από τοπική κοινωνία του Βόλου, όσο και από τους επιστημονικούς φορείς της περιοχής μετά από την αδειοδότηση της Τσιμεντοβιομηχανίας που λειτουργεί εντός του αστικού ιστού της περιοχής για καύση εναλλακτικών καυσίμων (RDF, SRF δηλαδή απορρίμματα, υλικά στα οποία περιλαμβάνονται χαρτί, γυαλί και πλαστικό).

Επειδή, η καύση των RDF/SRF έχει συνδεθεί διεθνώς με την πιθανή έκλυση διοξινών στο περιβάλλον και λόγω της μεγάλης τοξικότητας αυτών των ουσιών εκφράζονται αρκετές επιφυλάξεις και ανησυχίες για τη χρήση τους ως προς τις επιβλαβείς συνέπειες που μπορεί να έχουν για τη δημόσια υγεία.

Επειδή, μέσα σε αυτό το «τοξικό» κλίμα αποφασίστηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Βόλου η περιβαλλοντική αδειοδότηση της κατασκευής και λειτουργίας μονάδας παραγωγής SRF στον Δήμο Βόλου.

Επειδή, αντίθετοι με τη δημιουργία μονάδας παραγωγής SRF στο Δήμο Βόλου είναι για ακόμα μία φορά οι επιστημονικοί φορείς της πόλης.

Επειδή, η προστασία της δημόσιας υγείας θα πρέπει να είναι το πρώτο και κυρίαρχο μέλημα όλων.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Τί μέτρα προτίθεται να λάβει, ώστε να επανεξεταστεί, με τη σοβαρότητα και αυστηρότητα που επιτάσσουν οι λόγοι της εκτεταμένης τοπικής ανησυχίας, η περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου κατασκευής και λειτουργίας της μονάδας παραγωγής SRF στον Δήμο Βόλου;
2. Τί μέτρα προτίθεται να λάβει, ώστε να γίνουν, ταχέως, περιβαλλοντικές μελέτες και διαβούλευση, για το αν οι μονάδες παραγωγής εναλλακτικών καυσίμων δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον;

Ο ερωτών βουλευτής

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος